

Ik weet het. Ook Dr. J. van Lohhuysen heeft dit in zijn brochure beloofd. Maar zijn beschouwing is uit historisch oogpunt onjuist.

Allereerst, de Asser Synode heeft geen Kerkeraden, maar kerkeraadsleden, weerspannige kerkeraadsleden, afgezet. Maar al had zo heel den kerkeraad moeten afzetten, dan was dit nog niet met de historie in strijd geweest. Dr. van Lohhuysen zegt, dat het zwijgen der Kerkenorde over afzetting van een kerkeraad boekdeelen spreekt. Maar ik vind, dat heel dit zwijgen niets zegt. Onze Kerkenorde geeft slechts eenige hoofdlijnen, eenige rechtsbeginselen en stippelet met alles uit. Ze laat veel aan de prudentie en de wijze voorzichtigheid der kerkelijke vergaderingen over.

Tenslotte merkt dr. Los nog op:

Maar laten we een oogenblik aannemen, dat de synode te Assen den weg, door Dr. L. als de gereformeerde aangewezen, gevolgd had, welke zouden dan de gevolgen geweest zijn?

Dan had volgens pag. 43 van de brochure, evenals in 1619 te Rotterdam, de synode een formulier moeten opstellen, en dat laten voorlezen aan het deel der gemeente, dat haar getrouw blijft. In dat formulier kwam de uitdrukking „mits dezen“ voor, „de ouderlingen en diakenen, die met voorzede (remonstrante) verlaten kerkdiensten tot nog toe in de kerkgezelligheid gediend hebben, zullen van hun tegenwoordige diensten worden verlaten gelijk ze ook van dezelve verlaten en ontslagen worden mits dezen“. Al zit de gemeente er zwijgend bij, zij verliest toch de handeling van het afzetten, zegt hij. Dan zou alles zuiver gelopen zijn.

Ook dan waren de getrouw gebleven kerkeraadsleden niet mede afgezet, maar in hun ambt gehandhaafd. Ze zouden tot de gemeente, die hen gevolgd was, gezegd hebben: ons college is door de afzetting van onze medebroeders onvoldoende geworden, wijs gij dus andere broeders aan, die wij tot ambtsdragers benoemen kunnen.

Dit is precies dezelfde weg, die te Amsterdam-Zuid gevolgd is. Alleen is er geen formulier, maar een besluit van de synode voorgelezen door de getrouw gebleven kerkeraadsleden aan het deel der gemeente, dat hen gevolgd was. Daarop is dit synodebesluit door beiden aangenomen en hebben er nieuwe verkiezingen plaats gehad.

In 1834 en 1836 zette een classicaal bestuur niet alleen den kerkeraad of een deel daarvan af, maar trad dan aanstonds in zijn plaats op om te doen wat des kerkeraads is. Daaruit ontsproot de verdrukking, waaronder onze vaders zoo bitter geleden hebben.

Maar in 1926 draagt de synode op aan den kerkeraad van Amsterdam, om met de broeders ouderlingen uit Amsterdam-Zuid, die aan de openbare scheurmaking niet deel namen, ten spoedigste tot het verkiezen van nieuwe ambtsdragers over te gaan, deze te bevestigen in hun ambt en aldus den kerkeraad van Amsterdam-Zuid opnieuw te formieren. Niemand denkt er aan, om de plaatselijke kerk van Amsterdam-Zuid te gaan besturen en hare goederen zich toe te eigenen. Integendeel acht de synode, dat die kerk nog bestaat en dat zij nog ambtsdragers heeft, die haar kunnen leiden. Alleen wogens haar zwakte, na de gedwongen afdeling, wordt haar de hulp aan-

geboden van de naastbijgelegen zusterkerk. Die hulp is geboden en nu joopt alles weer in 't-gateel, want de herstelde plaatselijke kerk met hare kerkeraadsleden vraagt thans de hulp van alle zusterkerken om hare financiën te herstellen.

Waar is hier de hiërarchie? Wanneer is de plaatselijke kerk in haar rechten verkort? Wie denkt er aan haar te verdrücken?

Lood om oud ijzer, zou men zeggen.

K. S.

BOEKBESPREKING.

„Benty van Hooghvelden“, door F. Kragt Haz.

Als derde deel van de „Christelijke Bibliotheek“ van den heer G. F. Callenbach te Nijkerk verscheen het bovengenoemde boek. De onslag is iets nieuws, maar kan ons toch niet heeltemaal bekoren; het zilver op den lichtbrunnen rug komt niet helder genoeg uit, evenmin het zilver op het lichtblauwe titelblad. Het dikke boek van bijna 300 bl. is overigens keurig uitgegeven. De onbekende schrijver weet boeiend te vertellen, maar aan het einde vragen wij ons toch af, of de titel niet eerder Frits van Oostern dan Benty van Hooghvelden had kunnen zijn. Deze Frits doet zeer onsympathieke en dwaze dingen; het tafereel van het bruggetje en den tuin met name is om verschillende redenen onmogelijk naar Trouwens de handelingen van Frits zijn niet zoo, als men van een jongeman van zijn jaren en groote ontwikkeling rechtmatig mag verwachten. Dan doet de veel jongere Benty verstandiger. Het is een Christelijk boek. Het schijnt ons evenwel toe, dat de jonge meisjes wat al te vroeg praten. De afloop van de geschiedenis is zooals verwacht kon worden. Men zal het boek met genoegen lezen.

J. D. WIELENGA.

KERKNIEUWS.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:
Amsterdam-Zuid: H. S. Bonna, te Leeuwarden en G. v. Duinen te Schiedam.
Bierum: S. P. Vermeer, te Oudemirdum en F. Wiersma te Oosterbierum.
Middelburg (vac. L. Bonna): G. Laarman, te Klundert en A. Thielens, te Maastland.

Beroepen te:
Bokzyl en Oldeboorn: cand. A. Dondorp, te Utrecht.
Bunnik: S. Westink, te Zutphen.
Eijnaard, Helmond, Raamsdonk e.a. en Woudenberg: D. J. B. Allaart, theol. doct., te Oegstgeest.
Krommenie: D. J. B. Allaart, theol. doct., te Oegstgeest.
Kollumerpomp: cand. J. Smelik, te Hillegom.
Loenen a. d. Vecht: Dr. C. Veltenaar, te 't-Gravenhage.
Middelburg (vac. L. Bonna): G. Laarman, te Klundert.
Meliskerke: W. Doornbos, te Melwolda.
Rhoon: J. v. d. Berg, te Eindhoven.
Utrecht (vac. Dr. J. C. de Moor): Dr. C. Bonna, te Zwolle.
Warfham: W. H. v. d. Vegt, te Drachtster Compagnie.
Zaandam: C. J. Wielema, te Zierikzee.

Aangenomen naar:
Rozenburg: D. G. A. Brogwer, te Paasenda Moddergat.

Bedankt voor:

Barendrecht: J. G. Feenstra, te Scherrenburg.
Laren (N.H.): J. Gillebaard, te Noord-Scharwoude.

Intrede te:

Urkeshorn: cand. B. Bonna, Tekst: 1 Cor. 1:17-18.
Haarlem: J. W. Siertsema, Tekst: Jes. 62:1.
Zwolle: Dr. J. Thys, Tekst: 2 Joh. 9.

Afscheid van:

Amsterdam: W. J. J. Veltens, Tekst: Ps. 119:28.

Cand. tot den H. Dienst: Cand. F. Hoeselina, van de V. U., werd door de classis Winschoten van de Geref. Kerken preparatoir geëxamineerd en niet algemeen stemmen beroepbaar verklaard. Gaarne zal de heer D. des Zondags de kerken dienen en over korten tijd gaarne een eventueel beroep in overweging nemen.

Adres: Hoogkloot 3, Winschoten.

Cand. J. E. de Gier, te Waarder, beroepen predikant bij de Geref. Kerk van Oud-Loosdrecht, is na petemplex examen toegelaten tot de bediening des Woords en der Sacramenten.

Cand. J. Meynen, Oude Utrechtse weg 3, te Baarn, na preparatoir examen beroepbaar verklaard in de Geref. Kerken, neemt eerst over enkele maanden een beroep in overweging.

CHRL. GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

De Krim: H. C. Bines, te Murmerwoude.
Haarlem (de pred. pl.): A. M. Berkhoff, te Amsterdam.
Zwijndrecht: J. P. Meijering, te Nieuwpoort.

Aangenomen naar:

Zest: A. Zwiep, te Hillegom.

Bedankt voor:

*Gravendeel: A. Zwiep, te Hillegom.
Maasland: J. R. G. Croes, te Bunnik.
Meppel: M. Holtrop, te Urum.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Beroepen te:

Aagtekerke: A. de Blois, te Birkeland.

NEDERLANDSCHE HERVOORMDE KERK.

Beroepen te:

Den Helder (Evangelisatie): J. de Pree, te Weert.
Folgensland (vac. W. Voorz.): J. H. Binnik, te Meppel.
Loenen a. d. Vecht: W. C. Posthumus-Meyjes te Nijmegen.
Overdinkel (doez.): cand. J. v. Dijk D.J., te De Steeg.
Oudorp: S. Romer, te Doornspijk.
Roodeschool (doez.): R. H. Evenhuis, pred. voorganger b. d. Evangelisatie te Winschoten.
Vlaardinga (vac. J. Kat): D. J. v. d. Graf, te Hadderkerk.

Bedankt voor:

Alfort en Appeltorn: J. C. Fontein, te Hornum.
Barchem: J. L. Faber, te Zutphen.
Bergambacht: J. H. Koster, te Montfort.
Echteld: H. v. Dijk, te Wageningen.
't-Gravendeel en Wieldrecht: W. W. Sijddé, te Oude en Nieuwe Wetering.
Gendt (bij Nijmegen): J. H. Hungen, te Heusden.
Huizen: J. E. Klomp, te Oldebroek.

Afscheid van:

Dirkland: K. van As, Tekst: Ezech. 47:6a.
Goedereede: F. de Gilt, Tekst: Matth. 3:11.

Intrede te:

Hoogeveen: A. Meijers, Tekst: Coloss. 4:3-4.
Sloten: B. S. Dijkstra, Tekst: Joh. 1:6-7.

„De Reformatie“ is door zijn
grote oplage HET blad voor
FAMILIE-ADVERTENTIE.
Onze Gereform. kringen ge-
lieven daarmede te rekenen.

Te koop aangeboden
voor meestbiedende

de Jaargangen 1898 tot heden
van het Hand(Jaar-)boek der
Geref. Kerken.

(Alleen Jaargang 1905 ontbreekt).
Ook afzonderlijk verkrijgbaar.
Aanvragen te richten onder
No. 58, aan het bureau van dit
blad te Goes.

Een reisje naar Den Haag

loont ruimschoots de moeite
wanneer men zich een goede
PIANO of een degelijk
HARMONIUM wil aanschaffen.
In onze coll. (ruim 100 stuks
met vele grotere werken)
vindt ieder wat hij wenscht,
terwijl bij aankoop reiskosten
worden vergoed en garantie
stipt wordt nagekomen.

D. A. RIPPEN

Repr. v. h. Huis Mannborg
Gedipl. stemmer Mij „Toonkunst“
Piet Heinstraat 42, DEN HAAG.
Inlichtingen op aanvraag.
Levering franco.

ZENDINGSLIEDEREN

verzameld door een onderwijzer eener Kinderzendingsschool.

Dit bundeltje bevat 38 Zendingliederen, op daarbij
aangegeven, alom bekende wijzen, te zingen door kinde-
ren en groteren. Te gebruiken zoowel op kinderzendingss-
cholen als op andere zendingssamenkomsten.

Prijs 10.35; bij minstens 10 ex. à 10.20 per ex.

GOES.

OOSTERBAAN & LE COINTRE.

IN ELK HUIS EEN ORGEL!

Ganzevoort's Orgelhandel
DIEZERSTRAAT 118 — ZWOLLE

heeft steeds in voorraad een groote keuze
ORGELS voor huiskamer, school en lokaal
Prijscouranten en leveringsvoorwaarden gratis op aanvraag

Voor een goede

Kerkelijke Administratie

gebruike men onze REGISTERS tot het inschrijven van

**Dooptleden, Lidmaten in vollen rechte
en Huwelijksinzegeningen**

in ledere dikte verkrijgbaar

Proefvellen op aanvraag ter inzage

Vorder zijn bij ons verkrijgbaar:

Attestatiën voor Dooptleden

„ „ „ Lidmaten in vollen rechte

Berichtkaarten verhuizing leden

Credentiebrieven

Beroepingsbrieven met Salarisregeling

Goes

OOSTERBAAN & LE COINTRE

Uitgave van OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes.

SCHOLENBOW

DOOR E. J. ROTHUIZEN, ARCHITECT TE ARNHEM,
H. J. KOCKX, ARCHITECT BIJ DE RIJKS-ONDERW.GEBOUWEN
EN K. BRANTS, HOOFDINSPECTEUR BIJ HET L. ONDERW.

Bovenstaand werk is onmisbaar voor H.H.
Architecten, alsmede voor elk GEMEENTE-
of SCHOOLBESTUUR, hetwelk bouwplannen
heeft. Dit boek behandelt heel uitvoerig zoowel de
gebouwen als de speeltoestellen en het meubilair.

Prijs gebonden in linnen stempelband 12.50

VRAAG PROSPECTUS!

ONESIFORUS-BANK

Voorstraat 78 te Utrecht.

Verstrekt geldleeningen aan Kerken en Scholen.

Geeft beleeningen op Incurante Obligaties,
uitgegeven door Kerken, Scholen, etc.

GEEFT UIT:

4½% 10-jarige Obligaties.

in stukken van f1000.—, f500.—, f250.— f100.— en f50.—

Hebt Gij al kennis
gemaakt met

DE MAATSCHAPPIJ

Christel. Sociaal-Economisch
Weekblad.

onder redactie van onze
meest bekende mannen en
vrouwen

?

Zoo niet, vraag dan nu
heden proefnummers aan de
DRUKKERIJ ORANJE NASSAU
BAARN

Dit belangrijke, goed ge-
illustreerde tijdschrift, zoo
goed als zonder uitsonde-
ring gunstig beoordeeld
en door de Christelijke
Pers hartelijk aanbevolen,
kost slechts 12.50 per
halfjaar en valt daarom
onder het bereik van ieder,
die op Sociaal-Economisch
gebied voorlichting van
Christelijke Voormannen
wenscht.

Ondergeteckende

te

adres

abonneert zich op
wenscht proefnummers v.

De Maatschappij

In open envelop gefran-
keerd met 2 cts. postregel
te zenden aan de Drukkerij
Oranje Nassau te Baarn.

Bezien w
wikkerk.
Eerst we
Dat bedra

Daar ke
En welk
Onze fo
De Ame
niet met
tente ste
Niet tui
geheel vrij
Onder h
genoemd
van de te
bracht, w
Ook de
leijzondere
auto kan
Auto's zijn
meente. N
wordt gez
erop of hi
kerk dan
zinnen er
geest
nier-lezer
en term
Amerikaan
ten, die v
auto noor
niet, dat
de eer va